

Kursuse nimi: Piibli hermeneutika

Ainekood: VKTJ.02.03 (3 EAP)

Maht: 3 EAP

Tundide jagunemine: 20 tundi auditoorset tööd ja 58 tundi iseseisvat tööd.

Kursuse nimi inglise keeles: Biblical Hermeneutics

Kursuse õppejõud: Peeter Tamm

Õpiväljundid. Õppeaine lõpuks üliõpilane:

- kirjeldab erinevaid tõlgendamismeetodeid ja oskab neid eristada;
- tunneb tõlgendusprotsessi erinevaid komponente ja oskab neid arvesse võtta;
- tunneb üldkeeleteaduse põhiseisukohti ja oskab nendega arvestada Piibli tõlgendamisel;
- loetleb ja selgitab lühidalt Vana Testamendi narratiivi põhilisi elemente;
- tunneb retoorika elemente ja oskab neid kasutada Uue Testamendi tõlgendamisel.

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamismeetodid	Tähtaeg, E või ME	Hindamiskriteeriumid
1. Tutvumine materjaliga Moodle's: „Sissejuhatus Piibli tõlgendamisse“	23.-25.08 ME	Materjaliga on tutvutud. Osaletakse arutelul materjali teemadel.
2. Lugeda Lk 18,9-14 ja Ladd, lk 1-6 (teemad: Eellugu ja Mil viisil on Piibel Jumala Sõna?) Lk teksti osas panna kirja 3-4 tähelepanekut teksti kohta ja/või küsimust, mida tekst tekitab. Ladd'i teksti puhul vastata kirjalikult kahele küsimusele: 1) Millised on 2-3 mõtet, mida loetust õppisin? 2) Millised on 2-3 küsimust, mis loetuga seoses tekkisid?	16.09 ME	Lk ev teksti kohta on tähelepanekud kirja pandud. Ladd'i tekst on loetud ja loetu põhjal kahele küsimusele kirjalikult vastatud.
3. Tutvuda õppematerjaliga Moodle's: „Ülevaade tõlgendusmeetoditest“ Lugeda ja uurida: 1) Lk 5,1-11. Lk teksti osas tuleb grupitöö tulemusena kirja panna 4-5 tähelepanekut teksti uurimise iga etapi kohta: (1) mida märkasid teksti vaatlusel, (2) teksti	18.11 ME	Õppematerjali tuntakse ja osaletakse arutelus. Lk teksti osas on tähelepanekud kirja pandud (4-5 teksti uurimise iga etapi kohta) ja nad on vastavuses uurimise antud etapiga (vaatlus, tõlgendus, rakendus). Ladd'i tekst on loetud ja loetu põhjal kahele küsimusele

<p>tõlgendusel, püüdes vastata küsimusele – mida see või teine asjaolu tähendab? ja (3) teksti rakenduse kohta, vastates küsimusele – kuidas loetut ellu rakendada?</p> <p>2) Ladd, lk 7-14 (teemad: Mis on kriitika? ning Tekstikriitika). Ladd'i teksti osas tuleb kirjalikult vastata kahele küsimusele: (1) Millised on 2-3 mõtet, mida loetust õppisin? (2) Millised on 2-3 küsimust, mis loetuga seoses tekkisid?</p>		<p>kirjalikult vastatud.</p>
<p>4. Tutvuda õppematerjaliga Moodle's: „Vana ja Uue Testamendi seosed: terviku osad“</p> <p>Lugeda ja uurida: 1) Mt 9, 9-13. Mt ev teksti kohta panna grupitöö tulemusena kirja 3-4 tähelepanekut teksti uurimise iga etapi kohta (vaatlus, tõlgendus ja rakendus) ja lisaks sõnastada iga etapi kohta 1-2 küsimust. Küsimused aitavad teistel lugejatel teksti uurida (vaatluse, tõlgenduse ja rakenduse kaudu). 2) Lugeda VT-st 1 Ms 25,19-26 ja 27-34.</p>	<p>09.12 ME</p>	<p>Õppematerjali tuntakse ja osaletakse arutelus. Mt ev kohta on pandud kirja 3-4 tähelepanekut vastavalt ülesandele, lisaks on sõnastatud iga etapi kohta 1-2 küsimust.</p> <p>VT-i tekste tuntakse ja osaletakse arutelus tekstide sisu ja ülesehituse kohta.</p>
<p>5. Lugeda ja uurida: Lk 19, 1-10. Lk ev teksti alusel tuleb seekord isikliku tööna kirja pandud 4-5 tähelepanekut teksti uurimise iga etapi kohta (vaatlus, tõlgendus, rakendus). Vajadusel võib kasutada kommentaare jmt materjale. Samuti tuleb sõnastada ja kirja panna iga etapi kohta 3-4 küsimust, mis aitavad teisi inimesi väikegrupis teksti tundma-</p>	<p>13.01 ME</p>	<p>Galaatia kirjaga on tutvutud ja osaletakse arutelul. Lk ev teksti on iseseisvalt uuritud ja kirjalikult tulemus esitatud (nii tähelepanekud teksti uurimise iga etapi kohta kui küsimused). Ladd'i tekst on loetud ja loetu põhjal kahele küsimusele kirjalikult vastatud.</p>

<p>õppimisel ja selle rakendamisel oma elus. Lugeda Pauluse kiri galaatlastele. Samuti lugeda Ladd, lk.14-21 (teemad: Lingvistiline kriitika ja Kirjanduskriitika) Ladd'i teksti alusel vastata kirjalikult kahele küsimusele: (1) Mis on vähemalt 2-3 mõtet, mida loetust enda jaoks õppisin? (2) Mis on 2-3 küsimust, mis loetuga seoses tekkisid?</p>		
<p>Kirjalik eksamitöö</p> <p>Eksamil tuleb valida üks teema kolme seast: A, B või C:</p> <p>A Tekst ja tõlgendus. Kuidas mõjutab Piibli tõlgendamist keeleteadus ja kuidas Piibli enda tunnistus?</p> <p>B. Mida tähendab, et Vana ja Uus Testament on osad tervikust? Too näiteid tekstidest (1-2) ja läbivatest teemadest (2-3).</p> <p>C. Ühe UT evangeeliumi tekstilõigu terviklik induktiivne analüüs (5-6 tähelepanekut vaatluse, tõlgenduse ja rakenduse alalt ning 3-4 küsimust iga staadiumi kohta, mis aitaksid teksti tähendust avastada ja lahti mõtestada väikegrupi osalistel).</p>	<p>Veebruari sessioonil E</p>	<p>Valitud teemal on kirjutatud konkreetselt ja asjatundlikult, võttes arvesse loengutes käsitletut ja kohustuslikku kirjandust. Lisapunkte annab soovitusliku kirjanduse kasutamine. Maht 500 – 800 sõna.</p>

Lõpphinde kujunemine: Lõpphinne kujuneb kahe olulise osa koosmõjus.

1) Mitte-eristavalt (ME) hinnatavad ülesanded peavad olema täidetud: tutvumine eelneva iseseisva töö materjalidega Moodle's ja osalemine vastava teema aruteludes; Piibli tekstide lugemine, ja vastavate ülesannete täitmine; G.E.Ladd'i materjali lugemine ja sellega seonduvate ülesannete täitmine;

2) Eristavalt (E) hinnatakse kirjalikku eksamitööd, mis tuleb kirjutada vastavalt juhendile. Eksamitöö hindamise eelduseks on ME hinnatavate kirjalike tööde esitamine.

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Auditoorne õpe	Eelnev iseseisev töö	Auditoorse töö sisu ja meetodid
August (4)	Tutvuda materjaliga Moodle's: „Sissejuhatus Piibli tõlgendamisse“	Hermeneutika mõisteid, selgitusi tekstist, mõistmise üldine iseloom Loeng ja arutelu
September (4)	Lugeda Lk 18,9-14 ja Ladd, lk 1-6	Hermeneutika probleemist: horisondid Piibli induktiivse lugemise kolm sammu: vaatlus, tõlgendus, rakendus Loengud ja arutelu
November (4)	Tutvuda õppematerjaliga Moodle's: „Ülevaade tõlgendusmeetoditest“ Lugeda: Lk 5,1-11 (vastata küsimustele grupis) Ladd, lk 7-14 ja vastata küsimustele isiklikult	Üldkeeleteadusest (keeke ülesehitus) ja keeleteaduse mõisteid F. de Saussure'lt. Uus Testament ja keeleteadus Loengud ja arutelu, sealhulgas gruppides, koduse töö küsimuste teemal
Detsember (4)	Tutvuda õppematerjaliga Moodle's: „Vana ja Uue Testamendi seosed: terviku osad“ Lugeda: Mt 9, 9-13 (tähelepanekud, ja sõnasta küsimused) 1 Ms 25,19-26 ja 27-34	Vana Testamendi narratiiv Vana Testamendi narratiivi retoorilised võtted (tekstinäiteid) Lunastusajalooline vaade (skeem) Jumala riik Vanas ja Uues Testamendis Grupiaruteluks 1 Ms 11, 1-11 Loengud ja arutelu
Jaanuar (2)	UT tekstid: Lk 19, 1-10 (märkused ja küsimused) ja Gl kiri Ladd, lk.14-21	Retooriline kriitika Klassikalise kõne ülesehitus Galaatia kirja retooriline analüüs (osaline) Loengud ja grupitöö
Veebruar (2)		Traditsioon ja mõistmine Loeng ja arutelu, küsimustele vastamine

<p>Kirjaliku eksamitöö esitamise tähtaeg: 12.02.2021</p>		<p>Eksamitöö ülesanded. Valida tuleb üks teema kolmest. Maht 500 – 800 sõna.</p> <p>A. Tekst ja tõlgendus. Kuidas mõjutab Piibli tõlgendamist keeleteadus ja kuidas Piibli enda tunnistus?</p> <p>B. Mida tähendab, et Vana ja Uus Testament on osad tervikust? Too näiteid tekstidest (1-2) ja läbivatest teemadest (2-3).</p> <p>C. Ühe UT evangeeliumi tekstilõigu terviklik induktiivne analüüs (5-6 tähelepanekut vaatluse, tõlgenduse ja rakenduse alalt ning 3-4 küsimust iga staadiumi kohta, mis aitaksid teksti tähendust avastada ja lahti mõtestada väikegrupi osalistel).</p>
---	--	--

Kohustuslik kirjandus

1. Õppematerjalid (loengud, esitlused jmt) Moodle keskkonnas
2. Ladd, G.E. 1996. Uus Testament ja kriitika. Referaat. Tartu
3. Grenz, S.J. 2003. Postmodernismi aabits. Tallinn: Logos, lk 102-124.
(täiendamisel)

Soovituslik kirjandus

1. Alter, R. 1981. The Art of Biblical Narrative. The Jewish Publication Society of America.
2. Berlin, A. 1983/1994. Poetics and Interpretation of Biblical Narrative. Winona Lake, Indiana: Eisenbrauns
3. Coggins, R.J., Houlden, J.L. (eds) 1990. A Dictionary of Biblical Interpretation. London: SCM Press
4. Fee, G.D., Stuart, D. 1993. How to read the Bible for all its worth. Grand Rapids, Michigan: Zondervan
5. Green, J. (ed) 1995. Hearing the New Testament: Strategies for Interpretation. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans
6. Greidanus, S. 1988. The Modern Preacher and The Ancient Text. Interpreting and Preaching Biblical Literature. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans
7. Greidanus, S. 2007. Preaching Christ from Genesis: Foundations for Expository Sermons. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans

8. Ryken, L., Wilhoit, J.C., Longman III, T. (eds) 1998. Dictionary of Biblical Imagery. Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press

9. Westphal, M. 2009. Whose Community? Which Interpretation? Philosophical Hermeneutics for the Church. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic

(täiendamisel)